

JUSTITS MINISTERIET

Folketinget
Socialudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 16. april 2015
Kontor: Procesretskontoret
Sagsbeh: Katrine Drejer Vienberg
Sagsnr.: 2015-0032/18-0003
Dok.: 1546820

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 241 (Alm. del), som Folketingets Socialudvalg har stillet til justitsministeren den 23. marts 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jacob Jensen (V).

Mette Frederiksen

/

Mette Undall-Behrend

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 241 (Alm. del) fra Folketingets Socialudvalg:

”Vil ministeren redegøre for udviklingen i antallet af såkaldte faste værger i periode 2005-2015 på det sociale område?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Civilstyrelsen, som har oplyst følgende:

”Det følger af værgemålslovens § 5, stk. 1, at der kan iværksættes værgemål for den, der på grund af sindssygdom, herunder svær demens, eller hæmmet psykisk udvikling eller anden form for alvorligt svækket helbred er ude af stand til at varetage sine anliggender, hvis der er behov for det.

Sådanne værgemål kan angå enten økonomiske forhold, personlige forhold eller begge dele, jf. værgemålslovens § 5.

Endvidere kan et almindeligt økonomisk værgemål efter § 5 suppleres med fratagelse af den retlige handleevne, hvis dette er nødvendigt for at hindre, at den pågældende udsætter sin formue, indkomst eller andre økonomiske interesser for fare for at forringes væsentligt, eller for at hindre økonomisk udnyttelse, jf. værgemålslovens § 6.

I forbindelse med afgørelser om værgemål skal der beskikkes en værge, jf. værgemålslovens § 11. Ordningen med de faste værger er nærmere reguleret i bekendtgørelse nr. 1075 af 11. december 2003 om behandling af værgemåls- og værgesager samt om faste værger og værgens vederlag m.v. (sagsbehandlingsbekendtgørelsen) med senere ændringer, hvoraf det bl.a. fremgår, at Statsforvaltningen efter ansøgning antager et antal personer (faste værger), der er villige til at lade sig beskikke som værger. Antallet af faste værger fastlægges af Statsforvaltningen på grundlag af en vurdering af behovet. Antagelse som fast værge medfører pligt til at lade sig beskikke som værge i de værgemål, som Statsforvaltningen tildeler den pågældende.

Civilstyrelsen har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet om en udtalelse fra Statsforvaltningen, som har oplyst følgende:

”Statsforvaltningen har ikke en egentlig årlig opgørelse over antallet af faste værger tilknyttet henholdsvis de tidligere statsamter og de 5 regionale statsforvaltninger i den ønskede periode.

Det skyldes, at man typisk arbejder/har arbejdet med en samlet liste over de antagne faste værger til brug for det daglige arbejde. Hvis der er ændringer opdateres listen, men der gemmes normalt ikke samtidig en kopi af den tidligere liste.

Der har formentlig ved statsamterne og de regionale statsforvaltninger i forskelligt omfang været generelle sager vedrørende faste værger. Heraf vil i et vist omfang kunne ses, hvornår en ny fast værge er antaget og i nogle tilfælde vil det endvidere fremgå, at en tidligere fast værge er ophørt. Imidlertid vil dette ikke kunne bidrage til et sikkert samlet overblik, da det forudsætter en samlet liste, som man kan tage udgangspunkt i. En manuel gennemgang af mulige sager, hvor der kan findes oplysningsbidrag vil ligeledes tidsmæssigt være en kæmpe opgave, der næsten med sikkerhed ikke vil kunne give det ønskede overblik til besvarelse af spørgsmålet.

I forbindelse med sammenlægningen af de regionale statsforvaltninger pr. 1. juli 2013 har Statsforvaltningen modtaget de på daværende tidspunkt aktuelle lister over faste værger. Disse lister er sammenskrevet til den nuværende liste, som anvendes i Statsforvaltningen.

I forbindelse med de årlige afrapporteringer til Civilstyrelsen for 2012, 2013 og 2014 er der givet meddelelse om antallet af faste værger tilknyttet Statsforvaltningen og tidligere de regionale statsforvaltninger.

Det fremgår heraf, at der i 2012 var tilknyttet 115 faste værger, i 2013 124 faste værger og i 2014 120 faste værger.

Der er tale om øjebliksbilleder, idet der løbende hen over året sker ændringer. Typisk vil der løbende være enkelte faste værger, der ophører med hvervet, og på et tidspunkt vil Statsforvaltningen så antage et større antal nye faste værger til varetagelse af opgaven og så fremdeles. Antagelserne sker normalt med et til to års mellemrum, alt efter hvor akut behovet er.

Statsforvaltningen har netop haft en antagelsesrunde, hvor vi har antaget 17 nye faste værger. At vi har antaget så mange skyldes primært, at en del af de tilknyttede faste værger har anmodet om at blive fritaget for opgaven, samt det forhold, at flere af værgerne har nået en alder, hvor de kunne finde på at bede om fritagelse for hvervet eller hvor de på grundlag af sagsbehandlingsbekendtgørelsens § 11 ikke længere kan tildeles nye værgemål (når værgeren er fyldt 70 år).

For hele tiden at have et tilstrækkeligt antal faste værger til opgaven, samt for at kunne imødekomme værgernes eventuelle ønsker om pauser i tildelingen af nye værgemål, eller ønsker til et maksimalt antal værgemål, tilstræber Statsforvaltningen ved nye antagelser at have omkring 130 faste værger tilknyttet.

Det er Statsforvaltningens umiddelbare vurdering, at antallet af faste værger tidligere formentlig har ligget ret stabilt omkring 110 til 120 faste værger. Når Statsforvaltningen i dag har antaget lidt flere faste værger skyldes det som nævnt, at vi vil sikre et tilstrækkeligt antal tilknyttede faste værger til brug for den daglige opgavevaretagelse, men også at vi af administrative hensyn om muligt ønsker at begrænse arbejdet med antagelse af nye faste værger til maksimalt én årlig ansættelsesrunde.”

Civilstyrelsen kan supplerende oplyse, at Civilstyrelsen på baggrund af en forespørgsel til de daværende statsforvaltninger den 28. november 2011 gennemførte en nærmere undersøgelse af de faste værger og værgernes kendskab til de personer, de er værge for. Undersøgelsens resultat og konklusioner fremgår af Civilstyrelsens notat af 20. marts 2012 om faste værger og antallet af værgemål, den enkelte faste værge kan varetage, som blev oversendt til Folketingets Retsudvalg den 16. maj 2012. Det fremgår af notatet, at der ved undersøgelsens gennemførelse var antaget 94 faste værger af de daværende statsforvaltninger, men at der pr. 1. januar 2012 var antaget 111 faste værger.”